

Příklad (7. Finite speed of propagation of WS to linear hyperbolic equation of 2nd order)
 Let $\Omega \subset \mathbb{R}^d$ be an open set fulfilling $B_1(0) \subset \Omega$. Assume that $\mathbb{A} \in L^\infty(\Omega) \in L^\infty(\Omega; \mathbb{R}_{sym}^{d \times d})$ be elliptic and that u is weak solution to

$$\partial_{tt}u - \operatorname{div}(\mathbb{A}\nabla u) = 0 \quad \text{in } Q := (0, T) \times \Omega,$$

i. e.,

$$u \in L^2(0, T; W^{1,2}(\Omega)) \cap W^{1,2}(0, T; L^2(\Omega)) \cap W^{2,2}\left(0, T; (W_0^{1,2}(\Omega))^*\right)$$

satisfies for almost all $t \in (0, T)$ and all $w \in W_0^{1,2}(\Omega)$

$$\langle \partial_{tt}u, w \rangle + \int_{\Omega} \mathbb{A} \nabla u \cdot \nabla w = 0.$$

Find proper/optimal relation between $\Omega_0 \subset B_1(0)$ and $Q_0 \subset Q$ such that the following implication holds true

$$u(0) = \partial_t u(0) = 0 \text{ in } \Omega_0 \quad \implies \quad u = 0 \text{ in } Q_0.$$

Subgoal1 : Show the result for constant matrix $\mathbb{A}$.

Subgoal2 : Show it for general $\mathbb{A}$.

Řešení (První odhad)

Z rovnosti $\partial_{tt}u - \operatorname{div}(\mathbb{A}\nabla u) = 0$ můžeme vynásobením $\partial_t u$ a za pomoci

$$\operatorname{div}(\mathbb{A}\nabla u \partial_t u) = \operatorname{div}(\mathbb{A}\nabla u) \partial_t u + (\mathbb{A}\nabla u) \nabla(\partial_t u)$$

dostat $\partial_{tt}u \cdot \partial_t u - \operatorname{div}(\mathbb{A}\nabla u \partial_t u) + (\mathbb{A}\nabla u) \nabla(\partial_t u) = 0$.

Můžeme použít derivaci druhé mocniny a $\partial_t(\mathbb{A}\nabla u \cdot \nabla u) = 0 + 2 \cdot \mathbb{A}\nabla u \cdot \nabla(\partial_t u)$

$$\frac{1}{2} \partial_t ((\partial_t u)^2 + \mathbb{A}\nabla u \cdot \nabla u) - \operatorname{div}(\mathbb{A}\nabla u \partial_t u) = 0.$$

Integrujeme přes „nějaké dobře zvolené“ Q_0 a zapíšeme ve formě $d + 1$ divergence (a použijeme divergence theorem):

$$\int_{Q_0} \operatorname{div}_{d+1} \begin{pmatrix} \frac{1}{2}(\partial_t u)^2 + \frac{1}{2}\mathbb{A}\nabla u \cdot \nabla u \\ -\mathbb{A}\nabla u \partial_t u \end{pmatrix} = \int_{\partial Q_0} \begin{pmatrix} \frac{1}{2}(\partial_t u)^2 + \frac{1}{2}\mathbb{A}\nabla u \cdot \nabla u \\ -\mathbb{A}\nabla u \partial_t u \end{pmatrix} \cdot \nu_{d+1} = \int_{\partial Q_0 \setminus \Omega_0} \dots$$

Zřejmě můžeme počítat s $(Q_0 \cap \{t = 0\}) \setminus \Omega_0$ je nulová. Nyní předpokládejme, že $\nu_t > 0$, neboť $\nu_t = 0$ znamená, že se vlny nešíří, což je nesmysl pro eliptické $\implies$ nenulové $\mathbb{A}$. Při $\nu_t < 0$ by dokonce vlny zanikali. Tudíž můžeme rovnost zapsat jako

$$\begin{aligned} \int_{\partial Q_0 \setminus \Omega_0} \frac{1}{2}(\partial_t u)^2 + \frac{1}{2}\mathbb{A}\nabla u \cdot \nabla u &= \int_{\partial Q_0 \setminus \Omega_0} \mathbb{A}\nabla u \partial_t u \frac{\nu_d}{\nu_t} \leq \\ &\leq \int_{\partial Q_0 \setminus \Omega_0} \left| \mathbb{A}\nabla u \cdot \frac{\nu_d}{\nu_t} \right| \cdot |\partial_t u| \stackrel{\text{Young}}{\leq} \frac{1}{2} \int_{\partial Q_0 \setminus \Omega_0} \frac{\left| \mathbb{A}\nabla u \cdot \frac{\nu_d}{\nu_t} \right|^2}{(1 - \varepsilon)^2} + (\partial_t u)^2 \cdot (1 - \varepsilon)^2. \end{aligned}$$

Tím se dokážeme zbavit $(\partial_t u)^2$ na pravé straně. Nyní potřebujeme

$$\frac{1}{(1 - \varepsilon)^2} \left| \mathbb{A}\nabla u \cdot \frac{\nu_d}{\nu_t} \right|^2 < |\mathbb{A}\nabla u \cdot \nabla u|, \quad \forall \nabla u \neq 0,$$

abychom se zbavili i druhého členu na pravé straně. Na ε můžeme zapomenout (prostě ho zvolíme správně velké). Zároveň můžeme znormovat ∇u , jelikož na obou stranách vystupuje v druhé mocnině: $|\mathbb{A}(\nabla u)_{\text{norm}}(\nu_d/\nu_t)|^2 < |\mathbb{A}(\nabla u)_{\text{norm}} \cdot (\nabla u)_{\text{norm}}|$.

To potřebujeme pro libovolné nenulové ∇u , tedy levou stranu můžeme nahradit minimem (c_1 z elipticity $\mathbb{A}$) a na levé straně můžeme naopak potkat tu největší hodnotu (c_2 z omezenosti $\mathbb{A}$). Tedy $\|\nu_d/\nu_t\| < \sqrt{c_1}/c_2$ nám implikuje že (pro kladná K_1, K_2) $\int_{\partial Q_0 \setminus \partial \Omega} K_1 \cdot (\partial_t u)^2 + K_2 \cdot \|\nabla u\|^2 \leq 0$, tj. $\partial_t u = 0$ a $\nabla u = \mathbf{0}$ skoro všude na $\partial Q_0 \setminus \Omega_0$. To je to, co potřebujeme, neboť zvýšením sklonu ∂Q_0 budeme tím spíše dodržovat tuhle rovnost, tedy uvnitř „kuželu“ určeném rovností v předchozí nerovnosti budou všechny derivace u nulové a tedy u bude konstantně 0 ($u = 0 = \partial_t u$ na Ω_0).

Jestliže místo předchozí nerovnosti budeme mít rovnost, pak takové Q_0 je sjednocením kuželů $(1 - \varepsilon) \cdot \|x - x_0\| + \frac{c_2}{\sqrt{c_1}} \cdot t - r \leq 0$, kde x_0 jsou postupně všechny body Ω_0 a r je takové, že $B_\Omega(x_0, r) \setminus \Omega_0$ je nulová množina (a vrchol kužele je nejvýše v T) a $1 > \varepsilon > 0$ je libovolně malé.

Řešení (Rigorózní důkaz)

Zvolme libovolný takový kužel Q_1 a označme $g := \min \left(0, (1 - \varepsilon) \cdot \|x - x_0\| + \frac{c_2}{\sqrt{c_1}} \cdot t - r \right)$. g je zřejmě lipschitzovská funkce, která je pro každý vnitřní bod Q_1 nenulová, a jinde nulová, na Q_1 má časovou derivaci $\frac{c_2}{\sqrt{c_1}}$ a prostorové derivace splňující $\|\nabla g\| = (1 - \varepsilon)$ (samozřejmě ve vnitřních bodech kužele, jinde jsou derivace 0).

Začneme zintegrováním rovnosti ze zadání podle času s w nezávislým na t (a použitím IBP pro Gelfandovu trojici):

$$\int_0^\tau \langle \partial_{tt} u, w \rangle + \int_0^T \int_{\Omega_0} \mathbb{A} \nabla u \cdot \nabla w = 0,$$

$$(\partial_t u(\tau), w)_2 - (\partial_t u(0), w)_2 + \int_0^T \int_{\Omega_0} \mathbb{A} \nabla u \cdot \nabla w = 0.$$

Nyní za w zvolíme $u(\tau) \cdot g(\tau)$, což víme, že je $W_0^{1,2}(\Omega)$ (neboť je to součin $W^{1,2}(\Omega)$ funkce a $g(\tau)$ je na $\partial\Omega$ nulová). Nyní je v 0 nulová buď u nebo g (tj. i w), tedy člen s mínus odpadá. První rozepíšeme z definice a derivace druhé mocniny. Třetí přes Fubiniovu větu prohodíme integrály, z linearit integrálu i $\mathbb{A}$ (a konstantnosti $\mathbb{A}$ v čase) dáme integrál dovnitř, nakonec ještě použijeme derivaci součinu.

$$\frac{1}{2} \int_{\Omega} (\partial_t u^2)(\tau) \cdot g(\tau) - 0 + \int_{\Omega} \mathbb{A} \left(\int_0^\tau \nabla u \right) \cdot (g \cdot \nabla u + u \cdot \nabla g).$$

Následně použijeme (první IBP, druhé z derivace součinu, derivace integrálu podle horní meze a symetrie $\mathbb{A}$):

$$\int_0^T \int_{\Omega} (\partial_t u^2)(\tau) \cdot g(\tau) = \int_{\Omega} (\partial_t u^2)(T) \cdot \underbrace{g(T)}_{=0} - \int_{\Omega} \underbrace{(\partial_t u^2)(0) \cdot g(0)}_{=0} - \int_0^T \int_{\Omega} u^2(\tau) (\partial_t g)(\tau),$$

$$\partial_\tau \left(\mathbb{A} \left(\int_0^\tau \nabla u \right) \cdot \left(\int_0^\tau \nabla u \right) \cdot g(\tau) \right) =$$

$$= 2 \cdot \mathbb{A} \left(\int_0^\tau \nabla u \right) \cdot (\nabla u(\tau)) \cdot g(\tau) + \mathbb{A} \left(\int_0^\tau \nabla u \right) \cdot \left(\int_0^\tau \nabla u \right) \cdot (\partial_t g)(\tau).$$

Zároveň využijeme, že g a derivace g jsou nulové na doplňku Q_1

$$\frac{1}{2} \int_{Q_1} u^2(\tau) (\partial_t g)(\tau) = \int_{Q_1} \mathbb{A} \left(\int_0^\tau \nabla u \right) \cdot \nabla g \cdot u + \frac{1}{2} \int_{\Omega} \int_0^T \partial_\tau \left(\mathbb{A} \left(\int_0^\tau \nabla u \right) \cdot \left(\int_0^\tau \nabla u \right) g(\tau) \right) -$$

$$- \frac{1}{2} \int_{Q_1} \mathbb{A} \left(\int_0^\tau \nabla u \right) \cdot \left(\int_0^\tau \nabla u \right) \cdot (\partial_t g)(\tau),$$

$$\int_{Q_1} \left(u^2(\tau) + \mathbb{A} \left(\int_0^\tau \nabla u \right) \cdot \left(\int_0^\tau \nabla u \right) \right) \cdot (\partial_t g)(\tau) =$$

$$= 2 \cdot \int_{Q_1} \mathbb{A} \left(\int_0^\tau \nabla u \right) \cdot \nabla g \cdot u + \underbrace{\int_{\Omega} \dots \cdot g(T) - \dots \int_0^0}_0.$$

┌

*Řešení*Z Youngovy nerovnosti (a $z \leq |z|$)

$$\int_{Q_1} 2 \cdot \mathbb{A} \left(\sqrt[4]{c_1} \cdot \int_0^\tau \nabla u \right) \cdot \nabla g \cdot \frac{u}{\sqrt[4]{c_1}} \leq \int_{Q_1} c_2 \cdot \left(\sqrt{c_1} \cdot \left| \int_0^\tau \nabla u \right|^2 + \frac{|u|^2}{\sqrt{c_1}} \right) \cdot \|\nabla g\|, \text{ navíc}$$

$$\int_{Q_1} \left(u^2(\tau) + \mathbb{A} \left(\int_0^\tau \nabla u \right) \cdot \left(\int_0^\tau \nabla u \right) \right) \cdot \frac{c_2}{\sqrt{c_1}} \geq \int_{Q_1} \left(\frac{u^2(\tau)}{\sqrt{c_1}} + \sqrt{c_1} \left| \int_0^\tau \nabla u \right|^2 \right) \cdot c_2$$

Tedy $\int_{Q_1}(\dots) \leq \int_{Q_1}(\dots) \cdot (1 - \varepsilon)$. Tudíž $\dots \leq 0$, ale zároveň víme, že $\dots \geq 0$, tedy $\dots = 0$
 a $u = 0$ skoro všude na Q_1 .

└